

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 241/2010-22

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 30. júna 2010 predbežne prerokoval sťažnosť J. M., Č., zastúpeného advokátom JUDr. L. Š., Advokátska kancelária, Č., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na verejné prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Čadca v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 56/2006 a jeho uznesením z 27. novembra 2008, ako aj postupom Krajského súdu v Žiline v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Co 121/2009 a jeho uznesením z 29. apríla 2009 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. M. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 11. mája 2010 doručená a 7. júna 2010 doplnená sťažnosť J. M. (ďalej len „sťažovateľ“), v ktorej namieta porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu a na

prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na verejné prejednanie veci v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Čadca (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 56/2006 a jeho uznesením z 27. novembra 2008, ako aj postupom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Co 121/2009 a jeho uznesením z 29. apríla 2009.

2. Zo sťažnosti vyplýva, že k porušovaniu práva sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu a na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov dochádza postupom okresného súdu v súdnom konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 56/2006 o zaplatenie pohľadávky začatom 3. apríla 2006 a postupom odvolacieho krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Co 121/2009 na tomto skutkovom základe:

„... ako navrhovateľ podal dňa 3. 4. 2006 na Okresný súd... návrh o zaplatenie istiny vo výške 341.100,- Sk (11.319,12 €) s prísl...

Okresný súd... uznesením č. 6 C 56/2006-150 zo dňa 27. 11. 2008 predmetné konanie prerušil podľa § 109 ods. 2 písm. c/ O. s. p. do právoplatného skončenia sporu vedeného na Okresnom súde... č. 8C/107/2008 o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti žalobcu F. K., ktorý v predmetnom konaní (6 C/56/2006) vystupuje na strane odporcu...

Dňa 24. 3. 2009 som podal odvolanie proti uzneseniu... zo dňa 27. 11. 2008 na Krajský súd...

Krajský súd... uznesením č. 6 Co/121/2009-159 zo dňa 29. 4. 2009 potvrdil uznesenie Okresného súdu... zo dňa 27. 11. 2008..., nakoľko moja námietka ako navrhovateľa ohľadne účinkov rozhodnutia o určení vlastníckeho práva je nedôvodná... Proti... uvedenému uzneseniu Krajského súdu... som... podal dovolanie...

Najvyšší súd Slovenskej republiky... uznesením č. 4 Cdo 316/2009 zo dňa 27. 1. 2010 ... dovolanie odmietol z dôvodu, že dovolanie nie je prípustné...

V predmetnej veci došlo evidentne k porušeniu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu na nezávislom a nestrannom súde v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy a práva na spravodlivé konanie podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd

nakoľko konanie vo veci bolo prerušené, pričom do dnešného dňa nebolo rozhodnuté, t. j. vo veci sa nekoná.“

V ďalšej časti sťažnosti sťažovateľ namietal tiež prietahy v konaní označených súdov (okresného a krajského), keďže v dôsledku prerušenia konania sa v jeho veci nekoná.

3. Sťažovateľ v závere sťažnosti navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„Základné právo J. M.... na súdnu a inú právnu ochranu zaručenú v čl. 46 ods. 1 Ústavy..., prerokovanie bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy... a práva na verejné prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru... postupom Okresného súdu... vo veci vedenej pod č. k. 6 C/56/2006 a Krajského súdu... vo veci vedenej pod č. k. 6 Co 121/2009 porušené bolo.

Ústavný súd... priznáva J. M.... finančné zadošťačenie vo výške 3.319,39 € / 100.000- Sk ako náhradu nemajetkovej ujmy, ktoré sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť porušovateľ v rade 1/ a 2/ do 2 mesiacov od právoplatnosti nálezu Ústavného súdu.

Ústavný súd zrušuje uznesenie Okresného súdu... č. 6 C 56/2006-150 zo dňa 27. 11. 2008, uznesenie Krajského súdu... č. 6 Co/121/2009 zo dňa 29. 4. 2009 a vec vracia Okresnému súdu... na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Ďalej navrhujem, aby mi súd uznesením priznal náhradu trov konania pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia vo výške 382,32 €... priamo na účet právneho zástupcu JUDr. L. Š.... do 3 dní od právoplatnosti nálezu Ústavného súdu.“

4. Na vyžiadanie sťažovateľ doručil ústavnému súdu namietané uznesenia okresného súdu a krajského súdu, sťažnosť na prietahy v konaní z 1. júna 2010 adresovanú predsedovi okresného súdu (bez dokladu o jej doručení, pozn.) a sťažnosť na prietahy v konaní z 1. marca 2010 adresovanú predsedovi krajského súdu (bez dokladu o jej doručení, pozn.). Ústavný súd dopytom na okresnom súde zistil, že uznesenie okresného súdu č. k. 6 C 56/2006-150 z 27. novembra 2008 v spojení s potvrdzujúcim uznesením krajského súdu sp. zn. 6 Co 121/2009 z 29. apríla 2009 nadobudli právoplatnosť 29. júna 2009.

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva a slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

6. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prietáhov, a podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru aby bola jeho vec spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

7. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa toho ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne

neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

8. Predmetom sťažnosti je tvrdenie sťažovateľa, že postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 56/2006 a jeho uznesením z 27. novembra 2008, ako aj postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Co 121/2009 a jeho uznesením z 29. apríla 2009 boli porušené ním označené základné práva garantované v čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

II.A

K namietanému porušeniu základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a v čl. 6 ods. 1 dohovoru uzneseniami okresného súdu a krajského súdu

9. V súlade s už citovaným čl. 127 ods. 1 ústavy je právomoc ústavného súdu na konanie o sťažnosti daná len vtedy, ak o ochrane tých práv a slobôd, ktorých ochrany sa sťažovateľ domáha pred ústavným súdom, nekoná iný súd. Spomínané ustanovenia ústavy určujú hranice právomoci ústavného súdu a zakotvujú podstatnú časť princípu subsidiarity, podľa ktorého sa možno ochrany práva pred ústavným súdom domáhať až vtedy, keď v Slovenskej republike neexistuje iný orgán verejnej moci, na ktorý sa môže sťažovateľ priamo obrátiť a tento má právomoc mu aj účinnú ochranu poskytnúť. Ak sťažovateľ má alebo v minulosti mal možnosť domáhať sa ochrany svojich práv, ktorých porušenie namieta pred všeobecným súdom, tak to vylučuje právomoc ústavného súdu konať o jeho sťažnosti. Nedostatok právomoci ústavného súdu vyplýva priamo z ústavy (čl. 127 ods. 1) a ústavný súd ho nemôže prekonať postupom podľa § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde, ktorý sa vzťahuje len na neprípustnosť sťažnosti spočívajúcu v nevyužití iných ako súdnych prostriedkov ochrany označených práv sťažovateľa.

10. Na základe uvedeného ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v časti, v ktorej namieta porušenie označených práv postupom okresného súdu v konaní vedenom pod

sp. zn. 6 C 56/2006 a jeho uznesením z 27. novembra 2008 odmietol pre nedostatok svojej právomoci, keďže proti uzneseniu okresného súdu bolo možné podať odvolanie, čo sťažovateľ aj využil.

11. Sťažnosť v rozsahu namietaných porušení práv sťažovateľa postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Co 121/2009 a jeho uznesením z 29. apríla 2009 bolo potrebné odmietnuť z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

12. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie.

13. Predmetom sťažnosti je tvrdenie sťažovateľa, že bolo porušené jeho základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru tým spôsobom, že krajský súd uznesením sp. zn. 6 Co 121/2009 z 29. apríla 2009 potvrdil uznesenie okresného súdu sp. zn. 6 C 56/2006 z 27. novembra 2008, ktorým prerušil súdne konanie až do právoplatného skončenia veci vedenej okresným súdom pod sp. zn. 8 C 107/2008.

14. Ústavný súd posúdil sťažovateľom namietané rozhodnutie krajského súdu sp. zn. 6 Co 121/2009 z 29. apríla 2009, ktorým potvrdil uznesenie okresného súdu sp. zn. 6 C 56/2006 z 27. novembra 2008. Z jeho odôvodnenia vyplýva:

„Okresný súd napadnutým uznesením prerušil podľa § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p. konanie do právoplatného skončenia sporu vedeného o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti navrhovateľa F. K. proti odporcovi Mgr. F. D., podanom na Okresnom súde... 8. 9. 2008.

Okresný súd vychádzal z toho, že navrhovateľ sa domáha zaplataenia žalovanej istiny proti odporcovi z dôvodu, že tento neoprávnene užíval nehnuteľnosť..., ktorej vlastníkom sa stal na základe notárskej zápisnice... V konaní, vedenom pod sp. zn. 8 C/107/2008, kde ako navrhovateľ vystupuje F. K. a odporca Mgr. F. D., sa rieši otázka vlastníctva predmetnej nehnuteľnosti, ktorú mal F. D. nadobudnúť na základe kúpnej zmluvy zo dňa 14. 2. 2008 od navrhovateľa J. M., F. K. sa v ňom domáha určenia vlastníckeho práva k tejto nehnuteľnosti. Vyriešenie tejto otázky má podľa názoru okresného súdu zásadný význam pre rozhodnutie v prerušenom konaní.

Proti tomuto uzneseniu podal odvolanie navrhovateľ... Poukázal na to, že v konaní vedenom na Okresnom súde... pod sp.zn. 8 C/107/2008 sa nerieši prejudiciálna otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu v tomto konaní. Vychádzal z toho, že v konaniach nevystupujú totožní účastníci a nie je totožný ani ich predmet. Pokiaľ by súd v konaní o určení vlastníckeho práva rozhodol v prospech odporcu, toto rozhodnutie by malo účinky ex nunc, teda až od vydania takéhoto rozsudku. Ďalej uviedol, že okresný súd pri svojom rozhodovaní nezohľadnil okolnosť, či ním nedôjde k zbytočným prieťahom v konaní.

Krajský súd... prejednal vec... bez nariadenia odvolacieho pojednávania... a uznesenie okresného súdu ako vecne správne potvrdil...

Podľa § 109 ods. 2 písm. c/ O. s. p., pokiaľ súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na takéto konanie podnet.

V prípade uvedenom v § 109 ods. 2 písm. c/ O. s. p. je daná súdu voľba, či konanie preruší alebo urobí iné vhodné opatrenia. Prerušiť konanie môže v prípade, že prebieha iné konanie, kde sa rieši predbežná otázka, ktorú je síce oprávnený pre účely sporu vyriešiť aj sám, môže však takisto konanie prerušiť. K prerušeniu konania vedie súd najmä záujem jednotnosti rozhodovania.

Navrhovateľ sa žalobným návrhom domáhal zaplataenia žalovanej istiny poukázaním na to, že je výlučným vlastníkom spornej nehnuteľnosti, ktorú bez právneho dôvodu užíva odporca.

Odporca vo svojom vyjadrení k žalobnému návrhu zo dňa 15. 6. 2006 tvrdenia navrhovateľa týkajúce sa jeho vlastníckeho práva rozporoval. Uviedol, že navrhovateľ

nikdy nebol vlastníkom predmetnej nehnuteľnosti a žiadal poskytnutie lehoty na podanie žaloby o určenie vlastníckeho práva. Otázka vlastníckeho práva navrhovateľa k predmetnej nehnuteľnosti sa tak stala medzi účastníkmi spornou. V tomto prípade ide teda o tzv. predbežnú otázku, ktorej vyriešenie má vplyv na ďalší postup a rozhodnutie súdu v predmetnom konaní.

Na Okresnom súde... je vedené konanie o určenie vlastníckeho práva k predmetnej nehnuteľnosti pod sp. zn. 8 C/107/2008 v ktorom sa rieši otázka, či F. K., ktorý vystupuje ako navrhovateľ je alebo nie je vlastníkom predmetnej nehnuteľnosti. Bolo by preto v rozpore, nielen s požiadavkou jednotnosti súdnych rozhodnutí, ale aj hospodárnosti konania, ak by okresný súd túto otázku duplicitne riešil aj v tomto konaní a opätovne vykonával dôkazy, ktoré už boli vykonané.

Námietka navrhovateľa, že nemôže dôjsť k prerušeniu konania, pretože v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C/107/2008 sú odlišní účastníci a predmet konania ako v tomto konaní, nie je dôvodná. Totožnosť účastníkov a predmetu konania, v oboch veciach, by bola neodstrániteľným nedostatkom podmienky konania v zmysle § 83 O. s. p., podľa ktorého začatie konania bráni tomu, aby o tej istej veci prebiehalo na súde iné konanie...

Rovnako je nedôvodná aj námietka navrhovateľa v súvislosti s účinkami rozhodnutia o určení vlastníckeho práva. Rozsudok, ktorým bude rozhodnuté o tom, že či odporca je vlastníkom sporných nehnuteľností, je rozsudkom, ktorý má deklaratórnu, nie konštitutívnu povahu. Jeho vyhlásením, resp. nadobudnutím právoplatnosti sa nekonštituuje vlastnícke právo, ale sa ním len konštatuje, že takéto právo tu existuje.

Vychádzajúc z vyššie uvedených záverov preto krajský súd uznesenie okresného súdu ako vecne správne potvrdil.“

15. Krajský (odvolací) súd v odôvodnení svojho rozhodnutia sp. zn. 6 Co 121/2009 z 29. apríla 2009 teda vychádzal z toho, že výsledok sporu vedeného okresným súdom pod sp. zn. 8 C 107/2008 relevantným spôsobom ovplyvní spor v právnej veci sťažovateľa vedený okresným súdom pod sp. zn. 6 C 56/2006, teda toho, v ktorom bolo konanie prerušené, a preto prvostupňové uznesenie potvrdil.

16. Ústavný súd dospel k záveru, že z rekapitulovaného odôvodnenia rozhodnutia krajského súdu sú zrejmé dôvody, na základe ktorých ako odvolací súd dospel k záveru

o splnení podmienky na prerušenie konania, pričom tieto dôvody nemožno považovať za odporujúce pravidlám logiky alebo ich označiť v inom smere za excesívne.

17. V súvislosti s prerušením konania je potrebné dodať, že ide o uznesenie vydané v súlade s § 109 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, ktorým sa nerozhoduje o právach a povinnostiach účastníkov sporu vo veci samej. Ústavný súd sa nenachádza v sústave všeobecných súdov, neposudzuje výklad jednoduchého práva ani zákonnosť a optimálnosť postupu okresného súdu, a nie je ani nadriadeným súdom okresnému súdu ani krajskému súdu. Navyše, uvedené uznesenie o prerušení konania môže okresný súd v rámci konania kedykoľvek podľa § 111 ods. 2 OSP prehodnotiť, ak pominú dôvody prerušenia konania. Aj z uvedených dôvodov takéto rozhodnutie spravidla ani nie je spôsobilé zasiahnuť do ústavou zaručených základných práv a slobôd.

18. Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd nezistil, že by postup krajského súdu v okolnostiach danej veci ani jeho uznesenie sp. zn. 6 Co 121/2009 z 29. apríla 2009 signalizovali príčinnú súvislosť s možným porušením označených práv sťažovateľa. Preto pri predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol tak, že sťažnosť v uvedenej časti odmietol z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

II.B

K namietanému porušeniu základného práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu a krajského súdu

19. Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov. Podľa odseku 2 citovanej právnej normy ústavný súd neodmietne prijatie sťažnosti, aj keď sa nesplnila podmienka podľa odseku 1, ak sťažovateľ preukáže, že túto podmienku nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

20. Predmetom sťažnosti v tejto časti je tvrdenie sťažovateľa, že postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 56/2006 a postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Co 121/2009 došlo k porušeniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

21. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov... Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom...

22. V prípade namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v spojení s čl. 6 ods. 1 dohovoru je týmto účinným prostriedkom nápravy (bod 13) sťažnosť na prietahy v konaní adresovaná predsedovi súdu podľa § 62 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“). Ústavný súd už viackrát rozhodol (m. m. I. ÚS 21/99, IV. ÚS 153/03, I. ÚS 33/05), že účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom podať sťažnosť na prietahy v konaní je poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám odstránil protiprávny stav zapríčinený porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Preto ústavný súd o sťažnosti, ktorou je namietané porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, koná iba za predpokladu, ak sťažovateľ preukáže, že využil označené právne prostriedky, ktoré má k dispozícii podľa citovanej právnej normy, alebo ak sa preukáže, že sťažovateľ túto podmienku nespĺnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde); takéto dôvody v danej veci sťažovateľ neuviedol a ani ústavný súd ich nezistil.

23. Podľa názoru ústavného súdu sa podanie sťažnosti na prietahy v konaní podľa zákona o súdoch (bod 16) zásadne považuje za účinný prostriedok ochrany takých základných práv, ktoré súvisia so základným právom na konanie bez zbytočných prietahov (napr. IV. ÚS 153/03, IV. ÚS 278/04). Účinnosť takého právneho prostriedku ochrany pred

zbytočnými priet'ahmi v súdnom konaní potvrdzuje aj znenie zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sudcoch“), ktorý vo viacerých ustanoveniach zdôrazňuje povinnosť sudcu konať bez zbytočných priet'ahov a ustanovuje za také priet'ahy aj disciplinárnu zodpovednosť [§ 2 ods. 2, § 30 ods. 4, § 52 ods. 1, § 116 ods. 1 písm. b) a § 118 ods. 1 zákona o sudcoch]. Podobne aj zákon o súdech v § 64 ods. 1 ustanovuje, že „Účelom vybavovania sťažnosti je zistiť, či v danej veci boli spôsobené priet'ahy v konaní...“. V zmysle prvej vety druhého odseku citovaného zákonného ustanovenia „Orgán, ktorý vybavuje sťažnosť, je povinný na účel zistenia stavu veci prešetriť všetky skutočnosti“. V súvislosti s tým ústavný súd poznamenáva, že vyčerpanie opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je oprávnený podľa osobitných predpisov, je jedným z atribútov prípustnosti sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, a teda podmienkou konania vo veci individuálnej ochrany základných práv a slobôd pred ústavným súdom.

24. Špecifickosť sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy teda spočíva okrem iného aj v tom, že k jej podaniu môže zásadne dôjsť až subsidiárne. Zmysel a účel zásady subsidiarity vyplýva aj z toho, že ochrana ústavnosti nie je a ani z povahy veci nemôže byť iba úlohou ústavného súdu, ale je takisto úlohou všetkých orgánov verejnej moci, v tom rámci predovšetkým všeobecného súdnictva. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti inštitucionálny mechanizmus, ktorý nastupuje až v prípade zlyhania všetkých ostatných do úvahy prichádzajúcich orgánov verejnej moci.

25. Podľa názoru ústavného súdu „povinnosť vyčerpania dostupných a účinných prostriedkov ochrany základných práv a slobôd, porušenie ktorých sťažovateľ pred ústavným súdom namieta, tiež vyžaduje, aby sťažovateľ konal v súlade s pravidlami, ktoré s uplatnením daného prostriedku súvisia. Nekonanie týmto spôsobom alebo chyba pri vyžadovanom postupe má za následok nesplnenie sťažovateľovej povinnosti vyčerpať dostupný prostriedok ochrany svojich práv“ (III. ÚS 44/03). V kontexte uvedeného ústavný súd dodáva, že podania sťažovateľa [v ktorých namietal priet'ahy v konaní okresného súdu

a krajského súdu (pozri bod 4)] v krátkom čase po (predsedovi okresného súdu), resp. pred (predsedovi krajského súdu) podaním sťažnosti ústavnému súdu (11. mája 2010) sa javí byť iba formálnym úkonom, ktorému nemožno pripísať účinky, ktoré by inak taká sťažnosť mohla mať, ak by predseda okresného súdu a predseda krajského súdu dostali primeranú (rozumnú) lehotu na prijatie opatrení proti zbytočným priet'ahom vo veci samej (m. m. IV. ÚS 306/04, III. ÚS 78/05, IV. ÚS 194/05).

26. Vzhľadom na už uvedené ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľa v tejto časti (II.B) podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako neprípustnú.

27. Vzhľadom na dôvody odmietnutia sťažnosti v tejto časti (bod 19 a 20) bolo bez významu zaoberať sa ďalšími prípadnými dôvodmi odmietnutia sťažnosti v tejto časti (napr. zjavná neopodstatnenosť či oneskorenosť).

III.

28. Pretože sťažnosť bola odmietnutá, ústavný súd o ďalších nárokoch na ochranu ústavnosti uplatnených v sťažnosti nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. júna 2010